

Pengeomsætning ligger ikke ubetydeligt ved, at denne Lov bestaaer. Hvor mangfoldige Menneſker, som ikke have havt Mod til at omgaae Loven, eller som ikke have havt Kjendskab til den rette Maade, hvorpaa de kunde omgaae den, beholde ikke deres Penge, hvormegen Lyſt de end kunde have til at tage 6, 7 eller 8 pCt. efter Omſtændighederne; de ville ikke af med dem til 4 pCt., naar Banken tager 6 pCt., dette er mod den naturlige Drift. Det er ogsaa en overordentlig stor Ulempe, at den, der laaner Penge paa første Prioritet i en fuldkommen sikker Eiendom, ſkal give ligesaa meget ſom den, der laaner paa en ſidſte og kun meget tvivlsom Prioritet. Nu har det ogsaa viiſt ſig i alle de ſenere Aar, da Penge have været lidt knappe og vanſkelige at bekomme, at der har været Maſſer af Andragender hos Regjeringen om, at det maatte bevilges at optage Laan til en højere Rentefod; Regjeringen har meget fornuftigt bevilget det; men det forekommer mig, at det havde været fornuftigere, om den reent havde ophævet Agerloven. Jeg vil ikke troe, at de 17 Rbd., der betales for en Bevilling, og ſom kan falde tungt nok paa de mindre Capitaliſter, har været en af Grundene til at vedligeholde Loven. At den maa udgaae af vor Lovbog, det er det, ſom jeg ventte at ſaae Miniſteriets Tilſagn om; i modſat Fald haaber jeg, at Thinget ved en anden Leilighed vil underſtøtte mig eller et andet Medlem i at ſaae den affkaffet.

Indenrigsminiſteren: Det omhandlede Spørgsmaal om den faſte Rentefods Frigivelse har gjentagne Gange været Gjenſtand for Regjeringens Overveieſe. Indenrigsminiſteriet henvendte ſig ſaaledes i Februar Maaned 1849 til Finantsminiſteriet, og udviklede de almindelige Grunde, ſom tale for, at overlade Beſtemmelsen af Bederlaget for Brugen af Penge til Concurrenzen. Indenrigsminiſteriet gjorde ſig Umage for alvorligt at gaae ind i Sagen, og fremhæve de Grunde, ſom fremſtillede ſig ved Betragtningen af de forſkjellige Forhold. Det er nemlig meget overfladigt, naar man vil henviſe til enkelte Pengeomsætninger, og dobbelt overfladigt, naar man dertil vælger de yderſte Punkter. Der er viſe naturlige Adſkillelſer, man maa holde ſig

til, og ſom man, navnlig naar man vil give et nogenlunde ſanddrø Billede af vore Pengeforhold, ikke bør forbigaae. Den første Adſkillelſe er Ublaant og Anvendelsen af Penge mod den perſonlige Credit, for hvilken der ikke gives Sikkerhed, hvor Brugen er temporairt, og hvor navnlig Pengene anvendes til Næringsbrug, kort ſagt: alle korte Pengeomsætninger. Den anden Hovedadſkillelſe er Anvendelsen af Capitaler ſom faſtſtaaende Prioriteter. Naar man nu ſanddrø vil ſkilbre vore Forhold, ſaa ſkal man ikke forbigaae, at Rentefoden væſentlig, hvad de temporaire Laan angaaer, er fri, fordi det er tilladt Alle at benytte de ſaakaldte indenhyses Verker, idet det ikke finder Sted her i Landet, ſom exiſterer i andre Stater, at det er forbeholdt enkelte Claſſer at indgaae Verelomsætninger; da diſſe Omſætninger ere meget lette, bortfalder næſten Alt, hvad den ærede Taler anførte i ſaa Henseende. Enhver Mand, der har god perſonlig Credit, erholder nemlig til en vis efter Conjunctionerne rettet gangbar Diſconto de Penge, ſom han behøver; hvad unge Menneſker bruge og hvilke Betingelſer Forarmede maae underkaſte ſig, ere Forhold, ſom ere ſaa ubetydelige i Sammenligning med Spørgsmaalet om Rentefodens Bibeholdelſe og Landets Pengewæſen i det Hele, at jeg ſynes, de ſlet ikke ſkulde have været berørte i denne Sag. Fra denne Side møder der alſaa ingen Betænkelighed ved den frie Rentefod, ſom kun vilde have tilfølg, at der kunde udſtedes ſimple Gjældsbeviſer, lydende paa en ſaadan Rente, ſom ſvarer til den gangbare Diſconto.

Spørgsmaalet har derimod ſine Vanſkeligheder med Hensyn til Prioriteter i faſte Eiendomme (Hørl). Det gaaer her, ſom det ſaa ofte gaaer i andre Tilfælde; man kan ikke holde ſig til det Abſtracte, til det Theoretiske, til det, ſom vilde være det Rette, naar vi ſkulle ordne Forholdene forfra. Vi maae betænke, at en ſtor Deel af de faſte Eiendommes Værdi er i Prioriteter, ſom have en faſt, lovbefemt Rente, der er blevet gangbar, fordi den i de fleſte Lieder har været den naturlige. Man opvækker derfor Uro og Befymring, og, hvad værre er, man fremkalder overordentlig vanſkelige Pengeforviklinger, naar man giver An-